

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**ASPECTE PRIVIND
INCUBATOARELE DE
AFACERI ÎN UNELE STATE
MEMBRE ALE UNIUNII
EUROPENE**

studiu documentar

aprilie 2022

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

Atunci când vorbim despre înregistrarea unei noi companii sau unui start-up, un **incubator de afaceri**¹ funcționează ca un sistem de sprijin pentru afaceri și facilitează mediul necesar pentru dezvoltarea acestora.

Prezentul material cu caracter documentar relevă *aspecte comparative* privind înființarea și funcționarea incubatoarelor de afaceri în unele state membre ale Uniunii Europene respectiv *Cehia, Germania, Franța, Italia, Letonia, Slovacia, Suedia, Țările de Jos*.

Este de reținut faptul că funcționarea incubatoarelor de afaceri nu este reglementată, în majoritatea statelor membre UE, printr-o legislație specifică iar organizarea acestora revine agențiilor de dezvoltare economică/investiții ori unor asociații/centre de inovare / afaceri, în funcție de domeniul de activitate² ales.

Un *incubator de afaceri* poate fi organizat/sprijinit atât de stat, cât și de firme private. De obicei, antreprenorii și companiile care intră într-un incubator sunt la faza de idee sau într-o zonă apropiată acesteia, fără să aibă un plan de afaceri bine determinat.

De asemenea, un incubator de afaceri este un furnizor de infrastructură și servicii pentru afaceri. Suportul oferit poate fi sub formă de: logistică, networking, consultanță financiară/ juridică/ marketing, contacte pentru potențiali investitori, fabricare, sprijin financiar inițial, training și mentorat.

¹ <https://incertrans.ro/incubator-de-afaceri/>

² La elaborarea acestui material documentar au fost utilizate și următoarele studii: **Înființarea societăților comerciale în state din interiorul și din afara Uniunii Europene - septembrie 2021** - <http://www.cdep.ro/infoparl/dip2015.studiu?par1=2021&par2=13365> respectiv **Agențiile de promovare a investițiilor străine în state membre ale Uniunii Europene – aprilie 2021** - <http://www.cdep.ro/infoparl/dip2015.studiu?par1=2021&par2=13277> care se regăsesc și pe Intranet în baza de date a Direcției Studii și documentare legislativă din cadrul Camerei Deputaților din România.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
ASPECTE COMPARATIVE.....	8
CEHIA.....	8
GERMANIA	10
FRANȚA	13
ITALIA	14
LETONIA	16
SLOVACIA	17
SUEDIA	18
ȚĂRILE DE JOS.....	19
BIBLIOGRAFIE	20

INTRODUCERE

Fenomenul de **incubare pentru afaceri** a luat amploare în SUA în anii '80 și s-a extins către Europa și Marea Britanie sub diferite forme: centre de inovare (*innovation centres*), pepiniere de întreprinderi (*pépinières d'entreprises*), parcuri tehnico/științifice (*technopoles /science parks*)³.

Ce este un **incubator de afaceri**⁴? Un program de sprijin care oferă startup-urilor acces la infrastructură, mentorat, investitori și alte tipuri de suport pentru a le ajuta să ajungă de la faza de idee la produsul final. Conceptul de „incubator de afaceri” este utilizat pentru a identifica diverse programe sau inițiative, promovate de organisme private sau publice, al căror scop este de a încuraja și de a susține dezvoltarea de noi forme de afaceri. În general, aceste structuri oferă servicii de consultanță strategică, spații fizice, echipamente și structuri logistice, instruire și finanțare dedicată. Aceste activități au scopul comun de a sprijini creșterea și consolidarea competitivă a start-up-urilor existente în cadrul acestora, precum și de a transmite o viziune antreprenorială celor care se pregătesc să își lanseze propria inițiativă economică⁵.

Conform estimărilor *Asociației Naționale a Incubatoarelor de Afaceri* din SUA ([National Business Incubator Association](#)), pe plan mondial sunt aproximativ 7.000 de incubatoare de afaceri. Conform acelorași surse, în America de Nord sunt peste 1.400, față de 12 câte erau în 1980. Un studiu finanțat de Comisia Europeană menționa existența după anul 2002 a unui număr de aproximativ 900 de medii de incubare în Europa ([Final Report – Benchmarking of Business Incubation](#), Directoratul general pentru întreprinderi).

La nivel european, incubatoarele de afaceri⁶ sunt deseori agregate în rețele care sunt utilizate pentru a distribui bune practici și noi metodologii. Este cunoscută *Rețeaua centrelor europene de afaceri și inovare* ([European Business and Innovation Centre Network](#)) care reunește numeroase *Centre Europene de Afaceri și Inovare*⁷.

Astfel, EBN (European Business and Innovation Center Network)⁸ este o organizație non-profit care facilitează această comunitate paneuropeană ce utilizează afaceri inovatoare ca motor pentru dezvoltarea regională (economică, durabilă și socială). EBN acordă și gestionează certificarea [EUBIC](#) și multe alte soluții de inovare și de sprijinire a afacerilor.

³ <http://cudalbi2020.ro/incubatoare-de-afaceri-evolutii-si-tendinte/>

⁴ <https://start-up.ro/ce-e-un-incubator-de-afaceri/>

⁵ <https://www.ujmag.ro/economie/altele/incubatoare-de-afaceri-i-ecosisteme-de-start-up-uri-inovative-analiza-comparativa-italia-romania/rasfoire/>

⁶ <https://www.shopify.com/encyclopedia/business-incubator>

⁷ <https://ebn.eu/members/>

⁸ <https://ebn.eu/>

Centrele de incubare a afacerilor [ESA \(BIC\)](#) reprezintă cea mai mare rețea de incubatoare în domeniul spațial din Europa. Obiectivul principal al unităților BIC- ESA este de a sprijini antreprenorii cu o idee de afaceri, creând și crescând astfel grupuri de start-up-uri legate de spațiu în întreaga Europă.

Toate centrele BIC ESA sunt gestionate de parteneri locali care își conectează afacerile la industria locală, universitățile, organizațiile de cercetare, administrațiile și comunitățile de investitori, menținând în același timp legături regionale/naționale puternice. Acest lucru face ca unitățile ESA să fie bine încorporate în comunitățile locale, precum și să constituie o alegere întemeiată pentru toate inovațiile și afacerile legate de spațiu.

Rețeaua ESA BIC constă din 21 de centre din 18 țări europene – Austria, Belgia, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Irlanda, Italia, Norvegia, Portugalia, Spania, Suedia, Elveția, Țările de Jos și Regatul Unit care se află amplasate în 60 de locații. De asemenea, rețeaua *ESINET* reprezintă alte centre de incubare a afacerilor din Europa. Prin incubatoarele de afaceri ale ESA, oferă legături către 3 unități ESA și resursele acestora: ESTEC, ESOC și ESRIN. Rețeaua *ESINET*⁹ a crescut la 34 de parteneri în 16 țări europene.

În prezent, *antreprenorii sociali*¹⁰ și cei din grupurile vulnerabile au nevoie, în primul rând, de sprijin non-financiar (de exemplu, mentorat, coaching) pentru a-i ajuta să folosească mai bine resursele financiare. Proiectul [Better incubation](#) (2021-2022), susținut de Uniunea Europeană, urmărește mobilizarea principalelor incubatoare de afaceri din statele membre UE în sensul extinderii activității către antreprenoriatul social¹¹ și incluziv.

Proiectul menționat beneficiază și de suportul a trei parteneri importanți:

- [Rețeaua Centrului European de Afaceri și Inovare](#), o rețea principală de incubare a inovației în afaceri în Europa ;
- [Impact Hub](#), principala rețea globală de centre pentru inovare socială și antreprenoriat ;
- [Asociația Europeană de Filantropie](#).

În **România**, primele incubatoare de afaceri au fost create după 1990, cu asistență Phare. În funcție de sursele de finanțare, există două tipuri de incubatoare de afaceri: cele finanțate din surse proprii/private și cele finanțate din fonduri publice. La rândul lor, incubatoarele finanțate din fonduri publice sunt de 2 feluri: *incubatoare tehnologice* și de

9

https://www.esa.int/Applications/Technology_Transfer/Relaunch_of_European_Space_Incubators_Network

¹⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1563&langId=en>

¹¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=en&callId=582&furtherCalls=yes>

afaceri inovatoare care sunt înființate și funcționează conform [HG nr.406/2003](#) și au fost finanțate de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării "Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS) în cadrul Programului național "Dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic - INFRATECH".

De asemenea, incubatoarele de afaceri au fost finanțate și prin Programul național multianual de înființare și dezvoltare de incubatoare de afaceri, coordonat de [Ministerul Antreprenoriatului și Turismului](#) și reglementate ulterior prin [Legea nr.102/2016](#).

O nouă **definiție** a *incubatoarelor de afaceri* a fost prevăzută în proiectul de Hotărâre de Guvern privind incubatoarele de afaceri și acceleratoarele de afaceri (septembrie 2019¹²): "*Un incubator de afaceri este o structură de sprijin al afacerilor care oferă un spațiu și o infrastructură adecvată pentru rezidenți, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru IMM-uri nou-înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început prin asigurarea unor facilități comune și de suport managerial*¹³."

La nivel național, s-au deschis numeroase incubatoare de afaceri în ultimii ani¹⁴. Unele au rezistat, altele nu, unele au creat foarte multe contacte și au ajutat afacerile locale. Ele reprezintă o oportunitate pentru orice business tânăr și nu numai. În plus, numeroase incubatoare de afaceri se deschid în domenii diverse și noi de activitate. Dacă de multe ori erau limitate la tehnologie, au apărut incubatoare pentru producție, pentru afaceri ale tinerilor sau pentru business-urile sociale¹⁵.

Obstacolele pe care le întâmpină companiile de tip startup includ: lipsa spațiilor, finanțare, contabilitate, servicii de calcul, etc. Misiunea incubatoarelor constă în a oferi micilor afaceri următoarele 4 servicii principale: *planificarea afacerii; lansarea afacerii; managementul afacerii; creșterea/dezvoltarea afacerii*.

Există o mare varietate de tipuri de incubatoare de afaceri¹⁶ și fiecare tip are diferite funcții și obiective: • *Preincubatoarele* se concentrează pe faza de pre-înființare a dezvoltării afacerii, oferind coaching, consiliere de afaceri și câteva facilități de bază (de exemplu, un spațiu de lucru, echipamente pentru a sprijini dezvoltarea ideilor de afaceri și elaborarea planurilor de afaceri ; • *Incubatoarele academice* au sediul în universități și centre de cercetare și oferă suport acelor idei de afaceri care fie sunt elaborate de studenți sau personal universitar, fie sunt spin-off ale activităților de cercetare și

¹² <http://www.imm.gov.ro/ro/2019/09/12/guvernul-a-aprobat-proiectul-de-lege-privind-incubatoarele-si-acceleratoarele-de-afaceri/>

¹³ <https://startco.ro/blog/incubatoarele-si-acceleratoarele-de-afaceri/>

¹⁴ <https://www.vestbee.com/blog/articles/best-startup-accelerators-and-incubators-in-romania>

¹⁵ <https://lege5.ro/Gratuit/geytcnjsqgya/principii-de-functionare-a-incubatoarelor-de-afaceri-lege-102-2016?dp=he3dgmzwhazdg>

¹⁶ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/policy-brief-on-incubators-and-accelerators-that-support-inclusive-entrepreneurship_d7d81c23-en

dezvoltare universitare (care ar putea fi dezvoltate în colaborare cu firme din mediul privat).

Incubatoarele specifice unor sectoare de activitate oferă o gamă de servicii de la faza pre- și post-incubare celor care au o idee de afaceri fezabilă într-un anumit domeniu (de exemplu, mediu, agro-alimentar, produse chimice). Aceste incubatoare pot oferi echipamente și infrastructură specifice pentru a răspunde nevoilor solicitanților.

În cele ce urmează, vom prezenta exemple comparative privind activitatea unor tipuri de incubatoare de afaceri în unele state membre UE.

ASPECTE COMPARATIVE

CEHIA

Agenția guvernamentală pentru investiții - [CzechInvest](https://www.czechinvest.org/en/About-CzechInvest/About-Us)¹⁷ - alături de Ministerul Transporturilor și Ministerul Industriei și Comerțului, precum și de parteneri regionali – Primăria Capitalei Praga și administrația regiunii Moravia de Sud susține rețeaua de incubatoare de afaceri [ESA BIC CZ](https://spacesolutions.esa.int/business-incubation/esa-bic-czech-republic).

În acest sens, ESA BIC CZ este conectată cu Academia de Științe a Republicii Cehe, universități recunoscute, laboratoare de cercetare și institute profesionale, precum și cu mari companii de inginerie. Toate centrele de cercetare și universitățile de top, împreună cu sectorul privat și public, creează condiții ideale pentru implementarea și dezvoltarea afacerilor legate de diverse activități spațiale¹⁸.

Astfel, rețeaua locală ESA BIC oferă sprijin material și logistic pentru:

- *entități legale cu domiciliul în Republica Cehă;*
- *start-up-uri bazate pe idei inovatoare legate de tehnologie;*
- *companii spațiale sau non-spațiale, inclusiv IMM-uri;*
- *organizații de cercetare și academice;*
- *cetățeni dintr-o țară membră ESA și rezidenți în Republica Cehă*
- *cetățeni din state non-membre ESA cu permis de muncă și rezidenți în Republica Cehă.*

ESA BIC CZ oferă în baza unui contract o finanțare de 50.000 euro în cele 3 faze ale *incubației de afaceri* - inițială – 20.000 Euro, intermediară -10.000 Euro, finală – 20.000 Euro. De asemenea, ESA BIC CZ oferă spații de lucru cu toate facilitățile pentru o mai bună colaborare cu alți antreprenori și întâlniri cu partenerii din domeniul lor de

¹⁷ <https://www.czechinvest.org/en/About-CzechInvest/About-Us>

¹⁸ <https://spacesolutions.esa.int/business-incubation/esa-bic-czech-republic>

activitate. ESA BIC CZ organizează numeroase workshop-uri și cursuri de mentorat axate pe diverse aspecte ale dezvoltării corporative a companiilor incubate.

O altă entitate care sprijină funcționarea *incubatoarelor de afaceri* este [Asociația Parcurilor Științifice și Tehnologice din Republica Cehă](#) (STPA CR) ce aparține organizațiilor fondatoare ale Asociației Antreprenoriatului Inovator din Republica Cehă ([AIE CR](#)). Asociația și-a început activitatea la 27 iulie 1990 și, de atunci, participă activ la înființarea și dezvoltarea unor *parcuri științifice și tehnologice* ([STP CR](#)).

Asociația Parcurilor Științifice și Tehnologice din Republica Cehă (SVTP ČR, z.s.) este înregistrată în Registrul Federal al asociațiilor ținut de Tribunalul Municipal din Praga. Ea își desfășoară activitatea în baza [Statutului](#) propriu de organizare și funcționare.

În Republica Cehă au fost înregistrate următoarele tipuri de *parcuri* pentru afaceri: - *parc științific*; - *parc tehnologic*; *centru de afaceri și inovare* (membru al Rețelei Centrelor Europene de Afaceri și Inovare – BIC).

STPA CR este o asociere de persoane fizice și juridice care sprijină un parcurs eficient al procesului de inovare, participă la înființarea cu succes a firmelor de inovare mici și mijlocii, asigură transferul de tehnologie, hi-tech și, printre altele, oferă servicii de asistență utilizând infrastructura disponibilă.

O bază importantă pentru înființarea acestor parcuri științifice și tehnologice este reprezentată de potențialul tehnic al instituțiilor de cercetare și dezvoltare. Resursele lor umane, echipamentele materiale și tehnice, informatice, expertiza complexă în metodologie și management, pot reprezenta atuuri inițiale foarte puternice pentru formarea și construirea acestora.

În majoritatea cazurilor, parcurile tehnologice apar din procesul de transformare al fostelor institute de cercetare și dezvoltare, uneori sunt produse ale inițiativei private a persoanelor sau ale unor grupuri creative, cum ar fi departamentele de cercetare sau echipele de proiect, care se desprind dintr-o organizație mai mare (întreprinderi de stat sau institute de cercetare). Ei își continuă activitățile ca și companii independente nonprofit sau cu scop comercial, uneori prevăzute cu clădiri utile, birouri, spațiu de producție, laboratoare, instrumente și echipamente de către instituțiile-mamă.

STPA CR este o organizație orientată în domeniile cercetării, tehnologiei și antreprenoriatului de inovare. Își folosește know-how-ul pentru stabilirea premiselor pentru dezvoltarea dinamică a companiilor de inovare, pentru transferul de tehnologii și educația pentru antreprenoriatul inovator fiind o modalitate recunoscută la nivel internațional de depășire cea mai rapidă a întârzierii tehnologice și a lipsei de competitivitate pe piață și pentru crearea de noi oportunități de muncă într-o politică activă de angajare.

Cele mai importante atribuții ale STPA CR sunt următoarele :

- *de sprijinire a inovației* – dezvoltarea de noi produse, nu doar consultanță ;
- *de incubare* – respectiv ajutor în demararea proiectelor de afaceri pentru firmele mici și mijlocii în materie de inovare, de facilitare a accesului acestora pe piața și acordare de asistență pentru reducerea riscului.

Există mai multe tipuri diferite de incubatoare de afaceri înregistrate în registrul STPA CR. Companiile de inovare sunt, de obicei, mai degrabă firme mici sau mijlocii, cu intenția principală de a dezvolta și de a înregistra produse noi (produs fabricat propriu, tehnologie, servicii). Trăsătura comună a unor astfel de activități este un nivel de risc ridicat și, de regulă, este necesară o investiție de capital inițială semnificativă.

GERMANIA

Asociația germană a centrelor de inovație, tehnologie și incubare a afacerilor - BVIZ a fost fondată în 1988 sub numele „ADT - Arbeitsgemeinschaft deutscher Technologiezentren” în Berlin, la inițiativa primelor centre de inovare și start-up din Germania. De atunci, numărul centrelor de inovare a crescut în mod continuu odată cu numărul membrilor asociației – în special în noile state federale, după reunificarea Germaniei. Până în prezent, BVIZ este singura organizație germană care s-a specializat în inițierea, sprijinirea și supravegherea start-up-urilor antreprenoriale sub forma unor centre de inovare organizate.

Ca asociație, BVIZ își sprijină centrele membre în îndeplinirea sarcinii lor de a iniția și supraveghea start-up-uri inovatoare, orientate spre noile tehnologii. Urmând această abordare, BVIZ încurajează creșterea întreprinderilor mici și mijlocii, precum și schimbarea structurală a economiei - orientată spre inovare - în toate regiunile Germaniei.

Scopul BVIZ este de a promova transferul de tehnologie și inovația, precum și înființarea de afaceri și dezvoltarea întreprinderilor. De asemenea, urmărește să dezvolte în continuare importanța și competențele centrelor de inovare pentru a sprijini antreprenorii inovatori și pentru a le prezenta afacerile în mod adecvat. BVIZ reprezintă interesele centrelor de inovare și ale companiilor în curs de dezvoltare, în domenii precum, industrie, știință și mass-media. Ca asociație, se implică activ în crearea condițiilor-cadru favorabile pentru start-up-urile inovatoare din Germania.

În prezent, asociației BVIZ îi sunt asociate, la nivel federal, aproximativ 150 de centre de inovare și incubatoare de afaceri, cu peste 5.800 de companii și peste 46.000 de angajați în aceste centre. Centrele de inovare au externalizat cu succes, în ultimii ani, peste 17.400 de companii¹⁹.

¹⁹ https://www.adt-online.de/files/bviz-facts_2021_engl.pdf

Povestea de succes a [centrelor de inovare](#) a început în 1983. În prezent, există peste 300 de centre de inovare, tehnologie și incubare a afacerilor, precum și parcuri științifice și instituții similare în întreaga Republică Federală Germania.

Tinerii antreprenori sunt sprijiniți în cadrul acestor centre de inovare în toate problemele legate de demararea afacerilor lor și, în același timp, li se oferă un cadru excelent în ceea ce privește infrastructura și serviciile. Acest cadru ideal oferă fondatorilor de afaceri cele mai bune condiții posibile pentru o creștere rapidă și de succes. În special în *centrele de incubare*, tinerii antreprenori rămân doar pentru o perioadă limitată de timp până când au crescut suficient pentru a concura pe piață, lăsând în urma lor un loc pentru noile companii pentru a-și găsi drumul către un început de succes.

Deoarece centrele de inovare sunt destinate în primul rând noilor start-up-urilor, orientate spre tehnologie, ele sunt situate în mod ideal în apropierea colegiilor, universităților și instituțiilor de cercetare. În special, aceste companii bazate pe cunoaștere și cu profil de cercetare sunt cele care contribuie semnificativ la crearea de valoare locală și la apariția de noi locuri de muncă. Ca instrument de dezvoltare regională a afacerilor, centrele de inovare contribuie considerabil la consolidarea economiei germane.

Atribuțiile principale ale centrelor de inovare din Germania vizează următoarele 3 domenii de interes:

- 1. Inițierea și sprijinirea înființării de afaceri;*
- 2. Activități în domeniul transferului de tehnologie;*
- 3. Promovarea clasică a dezvoltării economice;*

Aceste 3 domenii importante separă centrele de inovare de centrele de afaceri convenționale, care în mod normal nu oferă aceste servicii. În plus, ca parte a funcției lor de *incubator*, centrele de inovare oferă companiilor multe beneficii și servicii suplimentare care favorizează oportunități optime de creștere. Fiecare centru își adaptează serviciile la cerințele individuale ale clienței sale sau grupului țintă specific industriei.

Centrele de inovare au devenit o parte integrantă a politicii economice orientate spre tehnologie și s-au dovedit a fi un instrument de succes pentru dezvoltarea economiilor regionale.

În domeniul spațial, [AZO](#) administrează *centrul de incubare de afaceri* [ESA BIC](#) Bavaria și [ESA BIC](#) Germania de Nord. Acest program de incubare a susținut până în prezent peste 190 de fundații de companii exclusiv în landul Bavaria. AZO- (Anwendungszentrum GmbH Oberpfaffenhofen) este o companie internațională de rețea și branding care inițiază cele mai importante competiții de inovație legate de spațiu, cu peste 15.000 de participanți, peste 200 de actori industriali și publici - și 400 de părți interesate. Seria Masters, prezentată de AZO, constă din [Galileo Masters](#), [Copernicus Masters](#) și [INNOspace Masters](#). În plus, AZO organizează diverse alte programe spațiale

și de inovare susținute de Comisia Europeană. AZO conduce o rețea de business angels de mare succes, care a investit peste 442 de milioane Euro de capital de risc în 2020.

[ESA BIC Bavaria](#) este finanțată parțial de Agenția Spațială Europeană, Ministerul Afacerilor Economice din Bavaria, AZO și de Centrul Aerospațial German (DLR) din Nürnberg, de Institutul Fraunhofer de Circuite Integrate IIS din Ottobrunn, de AIRBUS Defense și Space (DS) dar și de către Universitatea din München și Institutul de Technologie din Würzburg (TGZ).

Potrivit [contractului pentru incubare de afaceri](#), finanțarea ESA BIC este limitată la 25000 Euro și este acordată antreprenorilor numai în scopul dezvoltării produselor/serviciilor (de exemplu, brevetarea sau achiziționarea de licențe). Stimulentul nu poate fi cheltuit cu forța de muncă directă și/sau costurile pentru birouri. Ca regulă generală, finanțarea trebuie cheltuită în locația în care este depusă aplicația. Acest stimulent nu trebuie să fie rambursat dar poate fi supus impozitului pe venit.

Solicitarea unui împrumut bancar (sau alt mecanism de finanțare) înainte sau în timpul incubăției de afaceri este asigurată de unele centre ale rețelei ESA care au încheiat contracte de „împrumut” cu bănci sau instituții financiare locale partenere.

Contribuția financiară totală la activitatea de afaceri se poate ridica la 50.000 Euro (dezvoltare de produse (finanțată de ESA) și pentru servicii externe care nu au legătură cu dezvoltarea tehnică (finanțate de Ministerul Bavarez), defalcată după cum urmează:

- (a) 25.000 Euro de la Ministerul Afacerilor Economice din Bavaria: suma și datele plăților vor fi stabilite în notificarea oficială de aprobare, din partea guvernului Bavariei. Bugetul respectiv trebuie plătit pentru servicii externe care nu au legătură directă cu dezvoltarea tehnică, cum ar fi chiria, marketingul și materialele promoționale, coaching, etc. Costurile directe cu forța de muncă nu sunt acceptate pentru a fi plătite cu stimulentul acordat de Ministerul Bavarez.
- (b) 25.000 Euro de la ESA pentru dezvoltarea de produse și vor fi plătiți în funcție de rapoartele de progres aprobate. Acest buget trebuie cheltuit pentru dezvoltarea tehnică, de exemplu dezvoltarea de software sau hardware sau pentru dezvoltarea de prototipuri, etc. Costurile directe cu forța de muncă nu sunt acceptate pentru a fi plătite cu stimulentul ESA.

FRANȚA

Problematica legată de dezvoltarea de companii²⁰ inovatoare²¹ și înființarea pepinierelor/ incubatoarelor de afaceri este stabilită la nivel regional (în cadrul departamentelor franceze) prin implicarea atât a mediului privat, cât și public (prin autoritățile administrative).

Drept exemplu, încă din anul în 2007 a fost lansat un program specializat de către Uniunea Regională a Societăților Cooperative din Languedoc-Roussillon ([URScop-LR](#))²², în parteneriat cu [Consiliul Regional din Languedoc-Roussillon](#)²³. Ambele entități și-au exprimat voința de a sprijini sectorul economiei sociale și solidare (ESS) și de a crea întreprinderi sociale.

Astfel, [Alter'Incub](#) este primul [incubator regional](#) dedicat întreprinderilor sociale din Franța. Ca orice incubator de afaceri, misiunea principală a Alter'Incub este de a ajuta antreprenorii și de a le oferi sprijin legal, financiar și comercial pentru a crea întreprinderi inovatoare din punct de vedere social. De asemenea, îi ajută să stabilească parteneriate, să dezvolte un model de management participativ, guvernare corporativă și soluții de împărțire a profitului.

Procesul general de incubare de afaceri în cadrul Alter'Incub durează 15 luni. Perioada de pre-incubare durează 3 luni, timp în care echipa antreprenorială, mentorul acesteia și un consultant extern efectuează o analiză SWOT a punctelor forte, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT) și decid în mod colectiv dacă acesta se califică pentru a doua fază.

În acest moment, un grup de selecție evaluează proiectul pentru a doua oară și decide dacă îl introduce în procesul de incubare de 12 luni, în care primește sprijin individual, colectiv și extern (complementar) din partea unor experți.

Pentru a fi selectate, proiectele de afaceri trebuie să îndeplinească următoarele 4 condiții:

- să vizeze o piață nouă sau existentă într-o manieră inovatoare și să ofere bunuri și servicii, ținând întotdeauna cont de interesul public ;
- să opteze pentru o formă colectivă de management – fie cooperativă, fie care să includă parteneri și/sau autorități locale – fără, totuși, a limita antreprenorii la un anumit statut juridic;

²⁰ [RETIS Innovation](#)

²¹ <https://pepinieres-elan.fr/>

²² [Home | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](#)

²³ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/9789264268500-9-en/index.html?itemId=/content/component/9789264268500-9-en>

- să ducă la crearea a mai multor locuri de muncă, oferind un salariu decent și condiții bune de muncă.

În ultimii ani, Alter'Incub²⁴ a oferit antreprenorilor nu doar suport tehnic, ci și acces la noi oportunități și resurse: partenerii regionali văd admiterea la Alter'Incub ca pe o „etichetă de calitate”, deoarece proiectul trece printr-un proces strict de selecție pentru a fi acceptați în acest tip de incubator.

Pachetul de incubare al Alter'Incub include:

- *Sprijin individual*: ajutarea antreprenorilor cu crearea de rețele, studii de piață, planificare financiară și de afaceri, alegerea statutului juridic și management al noi societăți ;

- *Sprijin colectiv*: sesiuni de antrenament care conduc la o dinamică pozitivă de grup; o mai bună comunicare între inițiatorii proiectelor; dobândirea de abilități strategice, de marketing și management; și înțelegerea a ceea ce înseamnă a fi antreprenor ;

- *Sprijin extern*: mobilizarea parteneriatelor cu experți locali pentru a răspunde nevoilor proiectelor inovatoare, în special, atunci când antreprenorii au nevoie de resurse specifice (de exemplu, consiliere juridică specifică, studii detaliate de piață) care altfel nu ar fi disponibile.

ITALIA

Cadrul legal pentru înființarea de noi companii și sprijinul acordat de stat pentru dezvoltarea acestora este prevăzut de [Decretul-Lege nr.179/2012](#) privind „*Măsuri urgente suplimentare pentru creșterea economică a Italiei*”, cunoscut și sub denumirea de „[Decreto Crescita 2.0](#)”, aprobat prin Legea nr.221/2012 de către legislativul italian.

Acest act normativ cunoscut sub denumirea de Legea pentru start-upuri (ISA)²⁵, a introdus în sistemul juridic italian definiția unei întreprinderi noi și inovatoare de înaltă valoare tehnologică, „[startup-ul inovator](#)”. Pentru prima dată, a fost prevăzut un cadru de reglementare extins (art. 26-31) în favoarea acestui tip de companii, fără a impune nicio restricție sectorială sau legată de vârstă.

²⁴ Alter'Incub and Union Régionale des Scop Languedoc-Roussillon (2013), Guide méthodologique et référentiel des fonctions d'un incubateur d'entreprises socialement innovantes: L'exemple des "Alter'Incub", Alter'Incub, Montpellier, <http://www.alterincub.coop/mbFiles/documents/innovation-sociale/ressources-et-outils/2014-05-15-alterincub-guide-incub-72dpi.pdf>.

²⁵https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/market_studies/2020-Itali%C3%AB-The%20Italian%20startup%20and%20scaleup%20ecosystem%20website.pdf

Noile instrumente și măsuri de sprijin acoperă întregul ciclu de viață al întreprinderii inovatoare: de la înregistrarea acesteia până la etapele de creștere, dezvoltare și maturitate.

Astfel, legea din 2012 a marcat un nou început pentru startup-urile și incubatoarele de afaceri italiene, iar numărul considerabil de noi platforme create începând cu 2013 este o consecință directă a acesteia. Mai mult de jumătate (54,1%) din totalul incubatoarelor de afaceri au fost înființate începând cu anul 2013 sau ulterior. Aceasta înseamnă că vârsta de dezvoltare a unui incubator italian este de 8,7 ani, iar vârsta medie este de 6 ani.

Incubatoarele și acceleratoarele de afaceri sunt considerate 2 platforme care ajută startup-urile să se dezvolte în diferite etape. Potrivit celui mai recent raport privind *Impactul acceleratoarelor și incubatoarelor italiene* - [Impatto degli incubatori e acceleratori italiani \(2019\)](#), publicat de echipa de cercetare a Universității Politehnice din Torino²⁶, în Italia există 197 de incubatoare și acceleratoare de afaceri care sunt active.

Incubatoarele de afaceri pot avea un caracter public, privat sau mixt. Incubatoarele publice sunt administrate exclusiv de administrații sau organisme publice, adesea prin crearea de companii „in-house”. Incubatoarele private sunt gestionate exclusiv de subiecți privați, în timp ce incubatoarele mixte sunt organizații a căror membri includ atât entități publice, cât și private.

Mai mult, incubatoarele de afaceri oferă de regulă o gamă largă de servicii pentru a ajuta startup-urile să-și găsească propria cale pe piețele naționale și internaționale. Aceste servicii includ: • îndrumare managerială (de exemplu: elaborarea planurilor de afaceri, înființarea afacerii, dezvoltarea modelului de afaceri, mentorat, marketing și sprijin în vânzări, internaționalizare); • proprietăți imobiliare (inclusiv servicii partajate); • pregătire antreprenorială și managerială; • asistență pentru strângere de fonduri (inclusiv îndrumări privind întâlnirea cu potențialii investitori); • servicii administrative și juridice; • suport pentru managementul proprietății intelectuale; • sprijin pentru crearea de rețele (de exemplu, cu centre de cercetare, universități, agenții guvernamentale, companii și alte întreprinderi incubate) și multe altele.

Conform aceluiași Raport sus-menționat și publicat- în [Social Innovation Monitor \(SIM\)](#) în anul 2019 peste 60% dintre aceste companii sunt localizate în principal în Lombardia (26,4%) și Emilia Romagna (12,7%). 8,3% dintre ele sunt situate în Lazio. Sponsorii privați dețin mai mult de 60% din incubatoarele și acceleratoarele italiene; 22% dintre ele sunt parteneriate public-privat, în timp ce restul de 15% sunt deținute și gestionate integral de autorități publice. De asemenea, în 2018, cifra de afaceri totală a incubatoarelor și acceleratoarelor italiene a fost de 391 milioane EUR (+76% față de 2017). Puține dintre acestea au avut venituri cu mult peste 2 milioane Euro, deoarece cifra de afaceri medie este de 350 mii Euro (față de 250 mii Euro în 2017).

²⁶ <https://socialinnovationmonitor.com/chi-siamo-2/>

Principalele servicii oferite de incubatoarele de afaceri italiene sunt: suport managerial și instruire, închiriere de birouri, sprijin în căutarea unui program de finanțare și crearea de rețele²⁷. Numărul total de companii incubate și accelerate a ajuns la 2816 în 2018 (+15,6% față de 2017), reprezentând o cifră de afaceri totală de 500 de milioane de euro. De asemenea, finanțarea medie acordată start-up-urilor incubate a crescut considerabil, de la 1,18 milioane EUR în 2017 la 3,30 milioane EUR în 2018 (+ 179%)²⁸.

LETONIA

Guvernul leton susține stimularea dezvoltării rețelei de startup-uri și asigură finanțarea²⁹ în diferite etape a acestora: de la idee și conceptualizare, la inițiere, dezvoltare și extindere³⁰. În plus, [Legea privind ajutorul pentru activitățile companiilor nou-înființate](#)³¹ modificată în 2018 implementează un sistem fiscal favorabil pentru startup-uri, ceea ce are ca rezultat înregistrarea unui număr crescut de firme cu sediul în Letonia³². De asemenea, există prevederi legale privind reducerea riscului financiar și a costurilor operaționale pentru tinerii antreprenori.

Tot în ceea ce privește cadrul normativ în domeniu trebuie menționate: *Hotărârea de Guvern nr.279/2016 privind implementarea măsurilor pentru dezvoltarea incubatoarelor de afaceri regionale și pentru inovare*³³ și prevederile privind înființarea [Agenției pentru investiții și dezvoltare](#)³⁴.

De asemenea, Agenția letonă pentru investiții organizează selecții pentru participarea antreprenorilor la un *program gratuit de pre-incubare* de 6 luni într-unul din cele 12 incubatoare de afaceri de la nivel național. Proiectat pentru oricine are o idee de afaceri și întreprinderile nou înființate, programul oferă:

- evaluarea inițială a ideii de afaceri;
- consultații individuale;

²⁷ [startup and innovative SMEs - \(registroimprese.it\)](#)

²⁸ [https://scaleupitaly.com/incubators-and-accelerators-in-italy-the-updated-statistics/](#)

²⁹ [https://latvija.lv/PPK/nauda-un-nodokli/es-finansejums/p4492/CitaInformacija](#)

³⁰ [https://www.een.lv/en/about-een-latvia/](#)

³¹ [https://www.em.gov.lv/en/article/amendments-law-aid-activities-start-companies-will-allow-support-more-start-ups?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F](#)

³² [https://read.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/the-missing-entrepreneurs-2014/latvia-business-incubators-in-the-latvian-regions_9789264213593-29-en#page1](#)

³³ Cabinet of Ministers, Regulations no.279 of 5/12/2016 - [Operational Programs for Growth and Employment 3.1.1. Specific support objective "Facilitate the creation and development of SMEs, especially in the manufacturing and RIS3 priority sectors" 3.1.1.6. Regulations for the Implementation of the Measure "Regional Business Incubators and the Incubator for Creative Industries"](#)

³⁴ [Regulations of the Latvian Investment and Development Agency](#)
(Cabinet of Ministers; regulations; 857; 1/1/2013)

- predarea unor noțiuni de bază de afaceri cu o durată de 3 zile sub îndrumarea unor lectori experimentați;
- un ciclu de cursuri pentru îmbunătățirea modelului de idee de afaceri împreună cu echipa incubatorului de afaceri,
- spații de lucru în comun și echipamente de birou;
- consultații despre experiența în afaceri și vizite de lucru;
- apartenența la cea mai mare comunitate de tineri antreprenori din Letonia.

Beneficiarii acestui program : persoane fizice, persoane juridice de drept privat trebuie să prezinte o idee de afaceri și să îndeplinească condițiile de sprijin menționate în Hotărârea de Guvern nr.279/2016.

SLOVACIA

[Agentia slovacă pentru afaceri](#) este cea mai veche organizație non-profit specializată pentru sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). Ea a fost înființată în 1993 printr-o inițiativă comună a Guvernului Republicii Slovace și a Uniunii Europene. De asemenea, ea reprezintă o platforma unică pentru sectorul public și privat și prima alegere pentru întreprinderile slovace pentru incubarea și dezvoltarea afacerilor.

Membrii fondatori ai agenției includ:

- [Ministerul Economiei](#),
- [Asociația Antreprenorilor](#) din Slovacia,
- [Asociația Slovacă a Meșteșugurilor](#).

Agentia pentru afaceri are drept obiective :

- sprijin pentru IMM-uri la nivel național, regional și local;
- suport complet pentru IMM-uri în conformitate cu principiile [Small Business Act](#) (SBA);
- îmbunătățirea competitivității IMM-urilor slovace pe piața unică a UE, precum și pe piețele din afara UE.

De asemenea, în cadrul Agenției există și [Centrul Național de Afaceri](#) (NBC) care oferă sprijin complet întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și celor interesați să înceapă o afacere. Misiunea principală a NBC este de a implementa conceptul de ghișeu unic care oferă un portofoliu larg de informații și servicii suplimentare tuturor întreprinderilor înființate în diferite etape ale ciclului lor de viață și antreprenorilor aspiranți, precum și celor creative și inovatoare, precum și persoanelor care se gândesc să își comercializeze ideea sau produsul.

Atfel, primul punct de contact cu un client (*front office*) creat de NBC oferă informații pentru toate grupurile țintă pentru a le ajuta să demareze afacerile dar și în timpul activităților lor ulterioare. Front Office-ul va oferi clienților săi informații despre servicii și produse financiare și nefinanciare, acoperind cea mai largă gamă posibilă de subiecte care sunt cheie și critice pentru antreprenorii potențiali, începători și, de asemenea, aflați în proces de dezvoltare. Mai mult, NBC pune la dispoziții spații de lucru și logistică pentru zona de co-working și incubare de afaceri.

Programul de incubare este conceput pentru antreprenorii începători, înregistrați cu cel mult 3 ani înainte de depunerea cererii de aderare la program, care au sediul afacerii în regiunea Bratislava și îndeplinesc condițiile unei întreprinderi mici și mijlocii³⁵. Scopul acestui program este de a sprijini și dezvolta IMM-urile în faza inițială a ciclului lor de viață, crescând astfel șansele lor de a depăși primii și cei mai critici ani de activitate.

SUEDIA

Asociația pentru incubatoare de afaceri și parcuri științifice - [SISP– Swedish Incubators and Science Parks](#) înființată în anul 2011 este organizația principală pentru sprijinirea și dezvoltarea ideilor de afaceri din economia și industria suedeză.

SISP are peste 60 de membri la nivel național, care reunesc peste 5.000 de companii cu peste 70.000 de angajați. Asociația sprijină companiile bazate pe cunoaștere și inovare, orientate spre creștere și pune la dispoziție peste 80 de locații pentru întâlniri și schimburi de experiență, oferă dezvoltare operațională afacerilor și colaborează adesea cu clustere.

Incubatoarele de afaceri create de SISP ajută antreprenorii cu management activ și personalizat, resurse financiare, tehnice și comerciale, precum și un mediu de creștere creativ cu spații de birou asociate. Incubatoarele pot fi instrumente utile pentru a crea noi companii puternice care dezvoltă idei și tehnologii de succes. De asemenea, ele contribuie la crearea de noi locuri de muncă și acționează ca bază pentru companiile care activează în industrii cu creștere ridicată și generează o dezvoltare sustenabilă.

³⁵ <https://www.mhsr.sk/uploads/files/ccx8EHCr.pdf>

ȚĂRILE DE JOS

Asociația olandeză de incubare (DIA) a fost înființată în 2004 ca o rețea profesională pentru a oferi incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri o platformă comună în vederea profesionalizării și poziționării la nivel național, european și internațional. Scopurile acestei asociații sunt:

1. Profesionalizarea *centrelor de afaceri* pentru incubatie și accelerare³⁶;
2. Consolidarea infrastructurii incubatoarelor de afaceri și a relațiilor economice atât la nivel național, cât și european și mondial.
3. Optimizarea informațiilor despre incubatia de afaceri pentru start-up-urile³⁷ olandeze³⁸.

Pentru a îndeplini aceste obiective, a fost utilizată o definiție exactă a termenului „*incubator*”: un incubator este o organizație care ajută (incubează) start-up-urile să se dezvolte într-un mod accelerat, oferindu-le un pachet de servicii, cum ar fi spațiu fizic, capital, cultură, coaching, servicii comune și conexiuni de rețea. DIA este conectată la comunitatea internațională a platformelor de incubatie prin [EBN](#), [iNBIA](#) și [UBI-global](#) și contribuie la dezvoltarea industriei olandeze.

³⁶ [NVBEO – Dutch Association for Business Centers and Economic Development](#)

³⁷ <https://www.dutchincubator.nl/about-dia/>

³⁸ <https://www.iamsterdam.com/en/business/startupamsterdam/startup-guide/accelerators-and-incubators#incubators>

BIBLIOGRAFIE

Resurse Internet:

OECD/European Commission (2019), "Policy brief on incubators and accelerators that support inclusive entrepreneurship", *OECD SME and Entrepreneurship Papers*, No. 13, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d7d81c23-en>.

OECD (2017), "Alter'Incub: A regional incubator, France", in *Boosting Social Enterprise Development: Good Practice Compendium*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264268500-9-en>.

OECD (2015), "Italy: FabriQ Social Enterprise Incubator", in *The Missing Entrepreneurs 2015: Policies for Self-employment and Entrepreneurship*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264226418-26-en>.

European Commission (2010), "The Smart Guide to Innovation-Based Incubators (IBI)", available at: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/innovation_incubator.pdf

Enterprise Europe Network global webpage: <http://een.ec.europa.eu/>

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0795:FIN:en:PDF>

<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/35ce359d-3c74-4857-91c8-ea03510f35b6/Critical%20factors%20%5BEN%5D.pdf>

<https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/articles/10.1186/s13731-016-0038-8>

Start-EU-up! Lessons from international incubation practices to address the challenges faced by Western European start-ups -

<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10961-016-9538-8.pdf>

<https://inbia.org/services/resources/>

<https://business.esa.int/national-delegations>

https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/market_studies/2020-Itali%C3%AB-

[The%20Italian%20startup%20and%20scaleup%20ecosystem%20website.pdf](https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/market_studies/2020-Itali%C3%AB-The%20Italian%20startup%20and%20scaleup%20ecosystem%20website.pdf)

<https://scaleupitaly.com/incubators-and-accelerators-in-italy-the-updated-statistics/>

<https://email.azo-space.com/asset/62:esa-bic-ng-open-call-application-template-2019>

<https://observatory.mappingtheinternet.eu/page/startups>

<https://www.esa-bic.cz/> (Cehia)

[BASTIC – Baltic Association of Science, Technology Parks and Innovation Centers](#)

[Bundesverband Deutscher Innovations-, Technologie- und Gründerzentren e.V. \(BVIZ\) | Home \(adt-online.de\)](#) – Germania

[AZO – Space of Innovation \(space-of-innovation.com\)](#)

<https://vestbee.com/blog/articles/best-startup-accelerators-and-incubators-in-germany>

<https://www.altalex.com/documents/leggi/2014/04/02/decreto-crescita-2-0-ricerca-assicurazioni-start-up-innovative> - Italia

https://icsb.org/wp-content/uploads/2019/04/CORBETTA_OECD-ICSB-Event.pdf

https://www.gop.it/doc_covid/118.pdf

<https://www.startupbusiness.it/social-impact-incubators-in-italy/97130/>

<https://vestbee.com/blog/articles/best-startup-accelerators-and-incubators-in-latvia>

<http://www.sbagency.sk/en/about-us> (Slovakia)

<http://www.sbagency.sk/en/national-business-center#.YkwmDChBxPY>

<https://www.vestbee.com/blog/articles/best-startup-accelerators-and-incubators-in-slovakia>